

YLI-II 59

Kohteen nimi:	Kotikangas NE
MJ-rekisteritunnus:	972010059
Määrittely:	Kivikautinen asuinpaikka Asumuspainanteita
Peruskartta:	3512 10 Pahkakoski
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 7248426 E 450697
Koordinaatit (YKJ):	p = 7251460, i = 3450850, z = n. 60

Arkeologi Samuel Vaneekhout ilmoitti 3.6.2011 sähköpostitse Museovirastoon Kaarlo Katiskoskelle Yli Iissä äestetyistä asuinpaikasta. Äestyksen Vaneekhout arveli tapahtuneen kyseisellä viikolla. Työmatkalta palattuaan Katiskoski välitti 13.6.viestin Pohjois-Pohjanmaan museoon ja kohde tarkastettiin 14.6.

Kohde sijaitsee Yli-Iin kirkosta noin 5 km kaakkoon Iijoen etelärannan tuntumassa noin 1,4 km Kierikin voimalaitoksesta itään matalan hiekkakankaan joenpuoleisella reunalla. Nyt kyseessä oleva alue on lisäys vanhastaan tunnettuun Kotikankaan kohteeseen. Aluetta on kaivanut Oulun yliopisto vuonna 2008. Tätä kirjoitettaessa tuon tutkimusten kertomusta ja siihen sisältyvä yleiskartta ei ole käyttävissä, vaan tässä kuvataan yleistilanne äestetyllä alueella.

Kyseessä oleva alue on Kotikankaan pohjoisreunaa kulkevan metsätien pohjoispuolella noin 200 metriä länteen muinaisjäännösrekisteriin merkitystä aluerajauksesta (tilanne 15.6.2011), mikä ilmeisesti on ollut synnä tapahtuneeseen. Äestetyllä alueella oli muutamia punaisia Oulun yliopiston käyttämiä punaisia lippuja, joilla oli merkitty äestyksen paljastamia painanteiden ulkopuolella olleita kvartseja, kivilajipala ja palaneita kiviä. Nämä kaikki sijaitsivat asumuspainanteiden ulkopuolella olevalla asuinpaikkapinnalla.

Kohteessa havaittiin kuusi asumuspainannetta, painanteita voi olla enemmänkin. Ilmoitetut mitat ovat askelmittoja. Asumuspainanteet lännestä itään ovat:

1) p = 7251436, i = 3450781 / N 7248402, E 450628, ala noin 5 x 9 m, syvyys noin 50–60 cm, vallit äestetty

2) p = 7251462, i = 3450812 / N 7248428, E 450659, ala noin 4 x 6 m, syvyys noin 50 cm, vallit ja keskiosan pintaa äestetty,

(edellisten välissä epäselvä matalampi ja kosteampi kohta, joka luontainen)

3) p = 7251462, i = 3450831 / N 7248428, E 450678, ala noin 5 x 7 m, syvyys noin 60 cm, äestetty vallit ja keskiosan pintaa, painanteen ympärillä palanutta kiveä ja jokunen kvartsi

4) p = 7251464, i = 3450850 / N 7248430, E 450697, halkaisija noin 6–7 m, äestetty vallit ja osa keskiosaa,

koilliskulmalla ulkopuolella kvartseja ja palanutta kiveä

5) p = 7251472, i = 3450864 / N 7248438, E 450711, ala noin 5 x 6 m, syvyys noin 30 cm, osin äestyksen vaurioittama

6) p = 7251476, i = 3450894 / N 7248442, E 450741, ala noin 4 x 5-6 m, syvyys noin 40 cm, ehjä ajouran itäpuolella.

Painanteiden 3 ja 4 tuntumassa niitä hieman pohjoisempana kohdassa noin p = 7251475, i = 3450841 oli kuoppa, jonka ala oli noin 3 x 4 metriä ja syvyys 60–70 cm. Koilliseen kankaan nokkaa ajouraa seurattiin aina sen itäpäähän missä on vanha matala hiekanottoaika. Tiellä havaittiin yksi kvartsi-iskos kohdassa p = 7251505, i = 3450920, noin 50–60 metriä hiekkakuopasta länteen. Mainittakoon vielä edellä mainitun ajouran ja Kotikankaalle jatkuvan metsätien risteyksestä kymmenkunta metriä

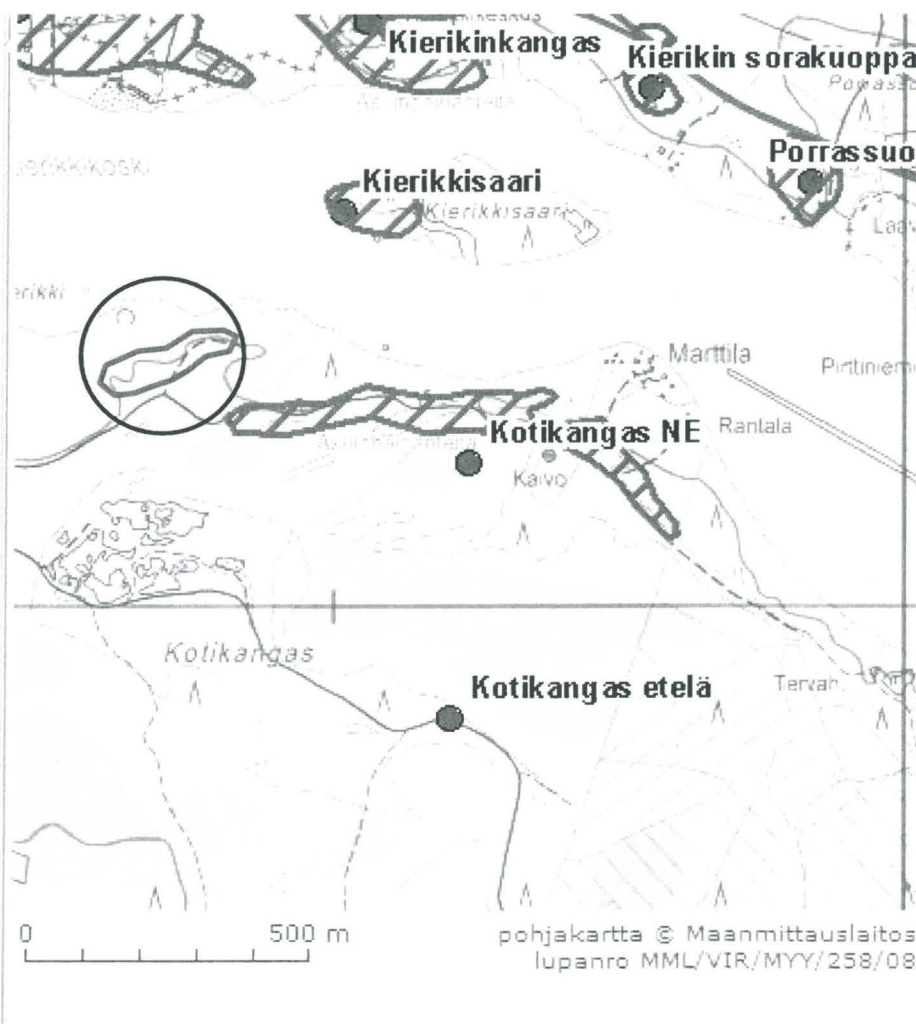
pohjoiseen ajouralla rikkoutuneessa kohdassa olleet palaneet kivet. On kuitenkin epävarmaa liittyvätkö ne asuinpaikkaan. Äestettyä aluetta käveltiin pikaisesti läpi muualtakin, myös tien eteläpuolelta, mutta enempää asuinpaikkajälkiä ei onnistuttu havaitsemaan.

Kohde tarkastettu 15.6.2011

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995 Katiskoski & Laurén, Tark. 1995 Koivunen, Inv. 1997 Schulz, Koekaiv. 2005 Vaneeckhout), Koekaiv.2007–2008 Costopoulos, Kaiv. 2008 Costopoulos & Vaneeckhout.

Diat: PPM DG VH 6:2011:13:01-06
(huom. kuvaliite sivut 3-4)

Kartta: Täydennetty ote muinaisjäännösrekisteristä

Oulussa 27.6.2011

Mika Sarkkinen M.S.

Mika Sarkkinen

tutkija

Pohjois-Pohjanmaan museo

KUVAT:

PPM DG VH 6:2011:13:01 Läntisin painanne 1 lännestä, kuv. M. Sarkkinen.

PPM DG VH 6:2011:13:03 Etualalla painanne 2 idästä, kuv. M. Sarkkinen.

PPM DG VH 6:2011:13:04 Painanne 3 lännestä, kuv. M. Sarkkinen.

PPM DG VH 6:2011:13:05 Painanne 4 lännestä, kuv. M. Sarkkinen.